

ז. כשם שהדיכור הבטל והמותר מגביר את הטשטוש הנפשי, ומערפל את האור הטהור שהנשמה משפעת מתוך פנימיותה, שהאדם עלול לקבלו בטהרו וליהנות בזיוו החודר והעמוק, לולא החשיך בעצמו את הסכיבה ההסתכלותית הרוחנית שלו על ידי אותן ההמשכות החיצוניות הריקות והאפלות של הדיכורים הכטלים שאין בהם חיים ואור – כמו כן כל הסתכלות חיצונית בלא מטרה, בלא חכמה ושכל, בלא חשכון ודעת, היא מזרמת לתוך העין זרמים חיצוניים אפלים וכהים, מטעים ומשבשים. הכיוון ההכטתי הוא מכניס אור הרכה לתוך התוג המצומצם, וכשהעינים נשאות להביט למרחוק במטרה התבוננותית, אז החיים ההכטיים הם מלאים לשד, והם מחיים את הנושאים המוצצים, ומשיבים אותם אל תוך הנפש רוויי חיים ומחשבה, והאדם מחיה את העולם, ומחיה את עצמו בזיו פנימיות נשמתו. כל אופן שההגברה החיצונית כאה על האור הפנימי, הרי הוא אוטמו. ואפילו הברה קולנית ריקה, הגבחה קול יותר מערך המטרה שהרוח, הרצון, והעריגה המקודשה תובעת, הרי היא מאפילה את אור הרגש, וסותמת את חרכי הנשמה מהופיע את מאורותיה. ובעולם, התנועה ההומה של הרשעה, של הבהמות הגסה האנושית, קול המונה של רומי, משתקת קול גלגל חמה, עד אשר הרשעה תקפץ פיה, וקול מבשר ישמע, האומר לציון מלך אלהיך.

א. תשי. הסדר הראוי הוא, שיתמלא הרוח מחשבות והרגשות, ומה שאין הרעיון הפנימי יכול לשאת, מוכרח הוא להתפרץ החוצה בצורה של דיכורים, והם הם יסודי התפילות וההודאות, הלימודים והקריאות. ולמה שאין מספיק ערך זה של ההתגלות הדיכורית, מפני רוב שטף אורו, מוכרח הוא להתגלם במעשים, האומרים ברמיותם, ופועלים בעצמותם, את כל התוכן הרעיוני של הרגשות והמחשבות הנעלות. כשהמעמד עומד על צורה כזאת, העולם מתוקן, ואור ישר שופע על הכל. כפגימתה של התכונה העולמית, צריכים להמציא את התוכן מלמטה למעלה. המעשים מעוררים את הערך הדיכורי, והדיכורים את הרעיונות. האור מתעלה בכבודות, ונעזר הוא לפעמים על ידי מה שבאמצע מהלכו יתעורר הרעיון כפתע פתאום, עד כדי הופעה של שילוח אור ישר ממקורו לשטף אוצר ההגה הדיכורי, וממנו להתעוררות המעשית. אז נעשה הדבר ממוזג, ותפארת וחדוה מתגלים במקדש קודש.

חיי האותיות

כשהמושגים העליונים מתלבשים בהגיונות קצובים ובאותיות דבוריות, אנו רואים בהם את הנשמה התוכית לבושה בגוף חי ופועל, שכל מי שמתדבק בהצד החי של התוכן מקבל הוא שפעת חיים אפילו על ידי המגע הרוחני שלו עם האותיות והדבורים בעצמם בצורתם הקצובה. ומי שהוא מסתכל רק על הערך התמונתי שבהנוסח, המורכב בעיניו מחומר ורוח, שכל אחד מהם הוא עומד בפני עצמו, לא די שישפל שפלות חומרית אם הוא מקשר את נפשותו בהאותיות לבדן, אלא שגם ברצותו לקשר את עצמיותו בהרוח המחיה את התוכן, לא ישפיע הרוח עליו שפעת חיים, מפני שהוא מכיר אותו בצורה כזאת שאין בה כח להחיות את אחרים, וכיון שאינו יכול להחיות לפי השקפתו את גופו, כלומד את אותיותיו וקצבת הגיונו הדבוריים, קל וחומר שלא יוכל להחיות את אחרים. על כן רק אז יגלה אור החיים שבהתכנסים המקודשים, כאשר יוקחו בתור נושא קדוש, שיש בו כח אלהי להחיות וליצור יצירות ועולמים.

המעין המלולי

זרם גדול של הופעות מתפרץ אל תוכנו מהעולם החיצוני, מסביבה שלנו, והן יוצרות בנו ציורים, דוגמת גרעינים באים מבחוץ נקלטים בשדה ומצמיחים. וזרם עוד יותר גדול הולך ופורץ תמיד מבפנים, ממעין נשמתנו, היוצר יצירות, מצייר ציורים, בונה עולמות. אלה הזרמים תמיד נפגשים הם זה בזה, משתתפים הם בחוקיהם, ומתנגדים הם בתכונותיהם. החכוך התדירי של כחות איתנים הללו בתוכיותנו, יוצר בקרבנו את אור היצירה המלולית, ושפעת כח הולך ודופק על אורגני המבטא, וצמחים משותפים, מחבורם של שני הזרמים, הפנימי והחיצוני, הולכים ונצמחים, ודבורינו הולכים ושוטפים. היצור הרוחני מכה גלים, פועל בעצמו ועל עצמו. כשמתחברים הכחות, ונונקה היא האצילות הרוחנית מלאת הציורים, המזרמת תמיד את חדושיה, כמעין שאינו פוסק, אל האורגן הבשרי, פועלת היא על מרכז החיים, וראשית התפצלות העורקים המבטאים, והחזון הפנימי הולך ופורץ, עד שבא ניב שפה. והמעין הוא בתחלה מלא, אוצר המחשבה נדחק מהמון ציוריו, ותאות ההבעה דוחקת, ומרוב עושר נברא הניב, ונפש חיה היא רוח ממללא. העופות המסוגלים ללימוד מבטאים אין בהם אותה הסגולה היוצרת, לא התרוממו אל המעין המלולי, שעומד ברום עולם, רק כלי קבול קטן יש בהם, המכשיר את אורגניהם למבטאים, הבאים מהשפעת האדם החיצונה עליהם.